

hoc agendum, ut communiter omnes homines resurgant. Non igitur communiter omnes homines resurgent.

7. Adhuc. Si per Christum liberamur & a culpa; & a morte, quae est peccati effectus, illi soli videntur liberandi esse a morte per resurrectionem qui fuerunt participes mysteriorum Christi, quibus liberarentur a culpa. Hoc autem non est omnium hominum. Non igitur omnes homines surgent, ut videntur.

CAPUT LXXXI.

Solutio praemissarum objectionum.

Ad horum igitur solutionem considerandum est, quod Deus, sicut supra cap. LXXI. dictum est, in institutione humanae naturae aliquid corpori humano attribuit supra id quod ei ex naturalibus principiis debebatur, scilicet incorruptibilitatem quamdam, per quam convenienter suae formae coaptaretur: ut sicut animae vita perpetua est, ita corpus per animam posset perpetuo vivere; & talis quidem incorruptibilitas etiam si non esset naturalis quantum ad activum principium, erat tamen quodammodo naturalis ex ordine ad finem, ut scilicet materia proportionaretur suae naturali formae, quae est finis materiae. Animae igitur praeter ordinem suae naturae a Deo aversa, subtracta est dispositio quae ejus corpori divinitus indita erat ut sibi proportionaliter responderet; & secuta est mors. Est igitur mors quasi per accidens superveniens homini per peccatum, considerata institutione humanae naturae. Hoc autem accidens sublatum est per Christum, qui merito suae passionis mortem moriendo destruxit. Ex hoc igitur consequitur quod divina virtute, quae corpori incorruptionem dedit, iterato corpore de morte ad vitam reparatur.

1. Secundum hoc igitur ad primum dicendum, quod virtus naturae deficiens est a virtute divina; sicut virtus instrumenti a virtute principalis agentis. Quamvis igitur operatione naturae, hoc fieri non possit ut corpus corruptum reparatur ad vitam, tamen virtute divina id fieri potest. Nam quod natura hoc facere non possit, ideo est quia natura semper per formam aliquam operatur; quod autem habet formam, jam est: unde nihil se ipsum generare potest, sed generat aliquid aliud sibi secundum speciem simile; cum vero corruptum est, formam amisit, quae poterat esse actionis principium: unde operatione naturae, quod corruptum est, idem numero reparari non potest. Sed divina virtus, quae res produxit in esse, sic per naturam operatur, quod absque ea effectum naturae producere potest, ut superius Lib. III. cap. XCIX. ostensum est: unde cum virtus divina maneat eadem, etiam (1) rebus corruptis, potest corrupta in integrum reparare.

2. Quod vero secundum objiciebatur; impedire non potest quin homo idem numero resurgere possit. Nullum enim principiorum essentialium hominis per mortem omnino cedit in nihilum: nam anima rationalis, quae est forma hominis, manet post mortem, ut superius Lib. II. cap. LXXIX. est ostensum; materia etiam manet, quae tali formae fuit subjecta, sub dimensionibus eisdem, ex quibus habebat ut esset individualis materia. Ex conjunctione igitur ejusdem animae numero ad eandem materiam numero, homo unus numero reparabitur. Corporeitas autem dupliciter accipi potest. Uno modo secundum quod est

(1) Al. in rebus:

forma substantialis corporis, prout in genere substantiae collocatur; & sic corporeitas cujuscumque corporeis nihil est aliud quam forma substantialis ejus secundum quam in genere, & specie collocatur; ex qua debetur rei corporali quod habeat tres dimensiones. Non enim sunt diversae formae substantiales in uno & eodem, per quarum unam collocatur in genere supremo, puta substantiae, & per aliam in genere proximo, puta in genere corporalis, vel animalis, & per aliam in specie, puta hominis, aut equi: quia si prima forma faceret esse substantiam, sequentes formae jam advenirent ei quod est hoc aliquid in actu; & subsistens in natura; & sic posteriores formae non facerent hoc aliquid, sed essent in subjecto quod est hoc aliquid, sicut formae accidentales. Oportet igitur quod corporeitas, prout est forma substantialis in homine, non sit aliud quam anima rationalis, quae in sua materia hoc requirit quod habeat tres dimensiones, est enim actus corporis alicujus. Alio modo accipitur corporeitas prout est forma accidentalis, secundum quam dicitur corpus esse in genere quantitatis; & sic corporeitas nihil aliud est quam tres dimensiones quae corporis rationem constituunt. Esi igitur haec corporeitas in nihilum cedit corpore humano corrupto, tamen impedire non potest quin idem numero resurgat, eo quod corporeitas modo primo dicta non in nihilum cedit, sed eadem manet. Similiter etiam forma mixti dupliciter accipi potest. Uno modo ut per formam mixti intelligatur forma substantialis corporis mixti; & sic cum in homine non sit alia forma substantialis quam anima rationalis, ut ostensum est Lib. I. cap. LVIII. nec poterit dici, quod forma mixti, prout est forma substantialis, homine moriente cedat in nihilum. Alio modo dicitur forma mixti qualitas quaedam composita, & contemptata ex mixture simplicium qualitatum, quae ita se habet ad formam substantialem corporis mixti sicut se habet qualitas simplex ad formam substantialem corporis simplicis. Unde si forma mixtionis sic dicta in nihilum cedat, non praedicit unitati corporis resurgentis. Sic etiam dicendum est & de parte nutritiva, & sensitiva. Si enim per partem sensitivam, & nutritivam intelligantur ipsae potentiae, quae sunt proprietates naturales animae, vel magis compositae, corrupto corpore corrumpuntur; nec tamen per hoc impeditur unitas resurgentis. Si vero per partes praedictas intelligatur ipsa substantia animae sensitivae, & nutritivae, utraque earum est eadem cum anima rationali: non enim sunt in homine tres animae, sed una tantum, ut in secundo Libro ostensum est. De humanitate vero non est intelligendum, quod sit quaedam forma consurgens ex conjunctione formae ad materiam, quasi realiter sit alia ab utroque: quia cum per formam materia fiat hoc aliquid actu, ut dicitur II. de Anima text. comm. VIII. illa tertia forma consequens non esset substantialis, sed accidentalis. Dicunt autem quidam quod forma partis eadem est, & forma totius: sed dicitur forma partis, secundum quod facit materiam esse in actu; forma vero totius dicitur, secundum quod complet speciem rationem: & secundum hoc humanitas non est aliud realiter quam anima rationalis. Unde patet quod corrupto corpore, non cedit in nihilum. Sed quia humanitas est essentia hominis; essentia autem rei est quam signat diffinitio; diffinitio autem rei naturalis non signat tantum formam, sed formam, & materiam.

(1)

riam, necessarium est quod humanitas aliquid significet compositum ex materia & forma, sicuti & homo, differenter tamen. Nam humanitas significat principia essentialia speciei tam formalia, quam materialia cum praecisione principiorum individualium: dicitur enim humanitas secundum quam aliquis est homo; homo autem non est aliquis ex hoc quod habet principia individualia, sed ex hoc solum quod habet principia essentialia speciei. Humanitas igitur significat sola principia speciei essentialia: unde significatur per modum partis. Homo autem significat quaedam principia essentialia speciei, sed non excludit principia individualia a sui significatione: nam homo dicitur qui habet humanitatem, ex quo non excluditur quin alia habere possit; & propter hoc homo significat per modum totius; significat enim principia speciei essentialia in actu, & subsistens in potentia; Socrates vero significat utraque in actu, sicut & differentiam genus habet potestate, species vero actu. Unde patet quod & homo reddit idem numero in resurrectione, & humanitas eadem numero propter animae rationalis permanentiam, & materiae unitatem.

3. Quod vero tertio objicitur, quod esse non est unum, quia non est continuum; falso innitur fundamento. Manifestum est enim quod materiae, & formae unum est esse, non enim materia habet esse in actu nisi per formam. Differt tamen quantum ad hoc anima rationalis ab aliis formis: nam esse aliarum formarum non est nisi in concrectione formarum ad materiam, non enim excedunt materiam neque in esse, neque in operari; anima vero rationalis manifestum est quod excedit materiam in operari, habet enim aliquam operationem absque participatione organi corporalis, scilicet intelligere: unde & esse suum non est solum in concrectione ad materiam. Esse igitur ejus quod erat compositum, manet (1) ipso corpore dissoluto, & reparato corpore in resurrectione in idem esse reducitur, quod remansit in anima.

4. Quod etiam quarto objicitur, resurgentis unitatem non tollit. Quod enim non impedit unitatem secundum numerum in homine dum continue vivit, manifestum est quod non potest impedire unitatem resurgentis. In corpore autem hominis quamdiu vivit, non semper sunt eadem partes secundum materiam, sed solum secundum speciem, secundum vero materiam partes fluunt, & refluent. Nec propter hoc impeditur quin homo sit unus numero a principio vitae usque in finem: cuius exemplum accipi potest ex igne, qui cum continue ardet, unus numero dicitur, propter hoc quod species ejus manet, licet ligna constumantur, & de novo apponantur. Sic etiam est in corpore humano: nam forma, & species singularium partium ejus continue manet per totam vitam, sed materia partium resolvitur per actionem caloris naturalis, & de novo adgeneratur per alimentum. Non est autem alius numero homo secundum diversas partes, & aetates; quamvis non quicquid materialiter est in homine secundum unum stratum, sit in eo secundum alium. Sic igitur non requiritur, ad hoc quod resurgat homo idem numero, quod quicquid fuit materialiter in eo secundum totum tempus vitae suae, resumatur, sed tantum ex eo quantum sufficit ad complementum debitae quantitatis, & praecipue illud resumendum videtur quod perfectius fuit sub forma, & specie humanitatis con-

sistens. Si quid vero defuit ad complementum debitae quantitatis, vel quia aliquis praeventus est morte antequam natura ipsum ad perfectam quantitatem deduceret, vel quia forte aliquis mutilatus est membro; aliunde hoc divina supplebit potentia. Nec tamen hoc impedit resurgentis corporis unitatem; quia etiam opere naturae super id quod praeter habet, aliquid additur aliunde, ut ad perfectam perveniat quantitatem; nec talis additio facit alium numero, idem enim numero est, homo & puer, & adultus.

5. Ex quo etiam patet quod nec resurrectionis fidem impedire potest, etiam si aliqui carnibus humanis vescantur, ut quinto objiciebatur. Non enim est necessarium, ut ostensum est, quod quicquid fuit in homine materialiter, resurgat in eo; & iterum si aliquid deest, suppleri potest per potentiam Dei. Caro igitur comesta resurget in eo in quo primo fuit anima rationalis perfecta; in secundo vero, si non solis carnibus humanis est pastus, sed & aliis cibis, resurgere poterit tantum de alio quod, ei materialiter advenit, quod erit necessarium ad debitam quantitatem corporis restaurandam. Si vero solis humanis carnibus sit pastus, resurget in eo quod a generantibus traxit; & quod defuerit, supplebitur potentia Creatoris. Quod & si parentes ex solis humanis carnibus pasti fuerint, ut sic & eorum semen, quod est superfluum alimenti, ex carnibus alienis generatum sit, resurget quidem semen in eo qui est natus ex semine, loco cuius, ei cuius carnes comestae sunt, supplebitur aliunde. Hoc enim in resurrectione servabitur, quod si aliquid materialiter fuit in pluribus hominibus; resurget in eo ad cuius perfectionem magis pertinebat: unde si fuit in uno ut radicale semen, ex quo est generatus, in alio vero sicut superveniens nutrimentum resurget in eo qui est generatus ex hoc sicut ex semine. Si vero in uno fuit ut pertinet ad perfectionem individui, in alio autem ut deputatum ad perfectionem speciei, resurget in eo ad quem pertinebat, secundum perfectionem individui: unde semen resurget in genito, & non in generante, & costa Ade resurget in Eva, non in Adam, in quo fuit sicut in naturae principio. Si autem secundum eundem perfectionis modum fuit in utroque, resurget in eo in quo primitus fuit.

6. Ad id vero quod sexto objectum est, ex his quae dicta sunt, jam patet solutio. Resurrectio enim quantum ad finem naturalis est, in quantum naturale est anima esse corpori unitam; sed principium ejus activum non est naturale, sed sola virtute divina causatur.

7. Nec etiam negandum est omnium resurrectionem esse futuram, quamvis non omnes per fidem Christo adhaerant, nec ejus mysteriis sint imbuti. Filius enim Dei propter hoc naturam humanam assumpsit, ut eam repararet. Id igitur, quod est defectus naturae, in omnibus reparabitur; unde omnes a morte redibunt ad vitam, sed defectus perfecte non reparabitur nisi in illis qui Christo adhaeserunt, vel per proprium actum, credendo in ipsum, vel saltem per fidei sacramentum.

CAPUT LXXXII.

Quod homines resurgent immortales.

Ex quo etiam patet quod in futura resurrectione homines non sic resurgent, ut sint iterum morituri.

Yy

Ne-

(1) Al. in ipso.

1. Necessitas enim moriendi est defectus in naturam humanam ex peccato proveniens. Christus autem merito suae passionis naturae defectus reparavit, qui in ipsum ex peccato provenerunt: ut enim dicit Apostolus Rom. v. 15. *non sicut delictum, ita et donum. Si enim unius delicto multi mortui sunt: multo magis gratia Dei, et donum in gratia unius hominis Jesu Christi in plures abundavit.* Ex quo habetur quod efficacius est meritum Christi ad tollendum mortem, quam peccatum Adae ad inducendum. Illi igitur qui per meritum Christi resurgent a morte liberati, mortem ulterius non patientur.

2. Praeterea: Illud quod est in perpetuum duraturum, non est destructum. Si igitur homines resurgentes adhuc iterum moriantur, ut sic mors in perpetuum dureret, nullo modo mors per mortem Christi destructa est. Est autem destructa nunc quidem in causa, quod Dominus per Osee praedixerat dicens: *Ero mors tua, o mors: Osee xlii. 14.* ultimo autem destruetur in actu, secundum illud: (1) *Novissime inimica destruetur mors: I. Corinth. xv. 26.* Est igitur secundum fidem Ecclesiae hoc tenendum, quod resurgentes non iterum moriantur.

3. Adhuc. Effectus similatur suae causae. Resurrectio autem Christi causa est futurae resurrectionis, ut cap. lxxix. dictum est: sic autem resurrexit Christus ut non ulterius moreretur, secundum illum Roman. vi. 9. *Christus resurgens ex mortuis, jam non moritur.* Homines igitur sic resurgent ut ulterius non moriantur.

4. Amplius. Si homines resurgentes iterum moriantur, aut (2) ab illa morte iterato resurgent aut non. Si non resurgent, remanebunt perpetuo animae separatae: quod est inconveniens, ut supra dictum est; ad quod evitandum ponuntur post resurgere. Vel si post secundam mortem non resurgant, nulla erit causa quare post primam resurgent. Si autem post secundam mortem iterato resurgent, aut resurgent iterum morituri, aut non. Si non iterum morituri, eadem ratione hoc erit ponendum & in prima resurrectione; si vero iterum morituri, procedet in infinitum alternatio mortis & vitae in eodem subjecto: quod videtur inconveniens. Oportet enim quod intentio Dei suscitantis ad aliquid determinatum feratur. Ipsa autem mortis, & vitae alternatio successiva, est quasi quaedam transmutatio, quae finis esse non potest: est enim contra rationem motus quod sit finis, quum omnis motus in aliud tendat.

5. Praeterea. Intentio inferioris naturae in agendo ad perpetuitatem fertur. Omnis enim naturae inferioris actio ad generationem ordinatur, cujus quidem finis est ut conservetur esse perpetuum speciei; unde natura non intendit hoc individuum sicut ultimum finem, sed speciei conservationem in ipso: & hoc habet natura, in quantum agit in virtute Dei, quae est prima radix perpetuitatis: unde etiam finis generationis esse ponitur a Philosopho II. de generatione text. com. lxx. ut generata participant esse divinum secundum perpetuitatem. Multo igitur magis actio ipsius Dei ad aliquid perpetuum tendit. Resurrectio autem non ordinatur ad perpetuitatem speciei, haec enim per generationem poterat conservari. Oportet igitur quod ordinetur ad perpetuitatem individui. Non autem secundum animam tantum, hoc enim jam anima habebat ante resurrectionem. Ergo secundum compositum. Homo igitur resurgens perpetuo vivet.

(1) Vulgata Novissima. (2) Al, iterum ab illa &c.

6. Adhuc. Anima, & corpus diverso ordine comparari videntur secundum primam hominis generationem, & resurrectionem ejusdem. Nam secundum generationem primam creatio animae sequitur generationem corporis: praeparata enim materia corporali per virtutem decisi seminis, Deus animam creando infundit: in resurrectione autem corpus animae praexistenti coaptabitur. Prima autem vita quam homo per generationem adipiscitur, sequitur conditionem corruptibilis corporis, in hoc quod per mortem privatur vita. Vita igitur quam homo resurgendo adipiscitur, erit perpetua secundum conditionem incorruptibilis animae.

7. Item. Si in infinitum succedant sibi in eodem, vita, & mors, ipsa alternatio vitae, & mortis habebit speciem circulationis cujusdam. Omnis autem circulatio in rebus generabilibus, & corruptibilibus a prima circulatione incorruptibilium corporum causatur: nam prima circulatio in motu locali invenitur, & secundum ejus similitudinem ad motus alios derivatur. Causabitur igitur alternatio mortis, & vitae a corpore caelesti: quod esse non potest, quia reparatio corporis mortui ad vitam facultatem actionis naturae excedit. Non igitur est ponenda hujusmodi alternatio mortis, & vitae, nec per consequens quod resurgentia corpora moriantur.

8. Amplius. Quaecumque succedunt sibi in eodem subjecto, habent determinatam mensuram suae durationis secundum tempus. Omnia autem hujusmodi, subjecta sunt motui caeli, quem tempus consequitur: anima autem separata, non est subjecta motui caeli, quia excedit totam naturam corporalem. Alternatio igitur separationis ejus, & unionis ad corpus, non subjacet motui caeli. Non igitur est talis circulatio in alternatione mortis, & vitae, qualis sequitur, si resurgentes iterum moriantur. Resurgent igitur de caetero non morituri.

Hinc est quod dicitur Isa. xxv. 8. *Præcipitavit Dominus mortem in sempiternum: & Apoc. xxi. 24. Mors ultra non erit.*

Per hoc autem excluditur error quorundam antiquorum Gentilium qui credebant eadem temporum, temporaliumque rerum volumina repeti: verbi gratia, sicut in isto saeculo Plato Philosophus in urbe Atheniensi, & in eadem schola, quae Academica dicta est, discipulos docuit; ita per innumerabilia retro saecula multis quidem prolixis intervallis, sed tamen certis & idem Plato, & eadem schola, & eadem discipuli repetiti, & per innumerabilia demum saecula repetendi sunt, ut Augustinus introducit in XII. de civ. Dei. Ad quod, ut ipse ibidem dicit, quidam referre volunt illud quod dicitur Eccl. i. 9. *Quid est quod fuit? Ipsum quod futurum est. Quid est quod factum est? Ipsum quod faciendum est. Nihil sub Sole novum, nec valet quisquam dicere: Ecce hoc recens est, jam enim praecessit in saeculis quae fuerunt ante nos.* Quod quidem non sic intelligendum est quod eadem numero per generationes varias repetantur, sed similia specie, ut Augustinus ibidem solvit: & Aristoteles in fine de generatione hoc ipsum docuit contra praedictam sectam loquens.

CA-

CAPUT LXXXIII.

Quod in resurrectione non erit usus ciborum, & venerorum.

EX praemissis autem ostenditur quod apud homines resurgentes non erit venerorum, & ciborum usus.

Remota enim vita corruptibili, necesse est removeri ea quae corruptibili vitae deserviunt. Manifestum est autem quod ciborum usus corruptibili vitae deservit: ad hoc enim cibos assumimus ut corruptio quae posset accidere ex consumptione naturalis humiditatis, evitetur. Est etiam in praesenti ciborum usus necessarius ad augmentum, quod post resurrectionem in hominibus non erit, quia homines in debita quantitate resurgent, ut ex dictis cap. lxxxii. patet. Similiter commixtio maris & foeminae corruptibili vitae deservit: ordinatur enim ad generationem, per quam quod perpetuo conservari non potest secundum individuum, in specie conservatur. Ostensum est autem cap. praec. quod resurgentium vita incorruptibilis erit. Non igitur in resurgentibus erit ciborum, neque venerorum usus.

2. Adhuc. Vita resurgentium non minus ordinata erit quam praesens vita, sed magis: quia ad illam homo perveniet solo Deo agente; hanc autem consequitur cooperante natura. Sed in hac vita ciborum usus ordinatur ad aliquem finem: ad hoc enim cibos assumitur ut per digestionem convertatur in corpus. Si igitur tunc erit ciborum usus, oportebit quod ad hoc sit quod convertatur in corpus. Cum ergo a corpore nihil resolvatur, eo quod corpus erit incorruptibile, oportebit dicere, quod totum quod convertitur ex alimento, transeat in augmentum. Resurget autem homo indebita quantitate, ut supra cap. lxxxii. dictum est. Ergo perveniet ad immoderatam quantitatem: immoderata est enim quantitas quae debet quantitate excedit.

3. Amplius. Homo resurgens in perpetuum vivet. Aut igitur semper cibo utetur, aut non semper, sed per aliquod determinatum tempus. Si autem semper cibo utetur, cum cibo in corpus conversus sit, a quo nihil resolvitur, necesse est quod augmentum faciat secundum aliquam dimensionem. Oportebit ergo dicere, quod corpus hominis resurgens in infinitum augeatur: quod esse non potest, quia augmentum est motus naturalis; intentio autem virtutis naturalis moventis nunquam est ad infinitum, sed semper est ad aliquid certum: quia, ut dicitur in II. de Anima text. com. xli. *Omnium natura constantium terminus est magnitudinis, & augmenti.* Si autem non semper cibo utetur homo resurgens, semper autem vivet; erit aliquod tempus dare in quo cibo non utetur: quare hoc a principio faciendum est. Non igitur homo resurgens cibo utetur. Si autem non utetur cibo, sequitur quod neque venerorum usum habebit, ad quem requiritur decisio seminis. A corpore autem resurgentis semen decidi non poterit neque ex substantia ejus: tum quia hoc est contra rationem seminis, esset enim semen in corruptum, & a natura recedens, & sic non posset esse naturalis actionis principium, ut patet per Philosophum in Lib. de generatione animalium I. c. xviii. tum etiam quia a substantia illorum corporum incorruptibilium existentium nihil solvi poterit: nec etiam semen esse poterit superfluum alimenti, si resurgentes cibis non utuntur, ut ostensum

est. Non igitur in resurgentibus erit venerorum usus.

4. Item. Venerorum usus ad generationem ordinatur. Si igitur post resurrectionem erit venerorum usus, nisi sit frustra, sequitur quod tunc etiam erit hominum generatio, sicut & nunc. Multi igitur homines erunt post resurrectionem qui ante resurrectionem non fuerunt. Frustra igitur tantum differretur resurrectio mortuorum, ut omnes simul vitam accipiant qui eandem habent naturam.

5. Amplius. Si post resurrectionem erit hominum generatio; aut igitur illi qui generabuntur, iterum corruptentur; aut incorruptibiles erunt, & immortales. Si autem erunt incorruptibiles, & immortales, multa inconvenientia sequuntur. Primo quidem quia oportebit ponere, quod illi homines sine peccato nascantur originali, cum necessitas moriendi sit poena consequens peccatum originale: quod est contra Apostolum dicentem Rom. v. 12. *quod per unum hominem peccatum in omnes homines pertransiit, & per peccatum mors.* Deinde sequitur quod non omnes indigeant redemptione, quae est a Christo, si aliqui sine peccato originali, & necessitate moriendi nascantur; & sic Christus non erit omnium hominum caput; quod est contra sententiam Apostoli dicentis I. Cor. xv. 22. *quod sicut in Adam omnes moriuntur, ita & in Christo omnes vivificabuntur.* Sequitur etiam & aliud inconveniens, ut quorum est similis generatio, non sit similis generationis terminus. Homines enim per generationem, quae est ex semine, nunc quidem consequuntur corruptibilem vitam, tunc autem immortalem. Si autem homines qui tunc nascuntur, corruptibiles erunt, & moriuntur; si iterato non resurgunt, sequetur quod eorum animae perpetuo remanebunt a corporibus separatae: quod est inconveniens, cum sint ejusdem speciei cum animabus hominum resurgentium. Si autem & ipsi resurgunt, debuit eorum resurrectio ab aliis expectari, ut simul omnibus qui unam naturam participant, beneficium conferatur resurrectionis, quod ad naturae reparationem pertinet, ut ex dictis cap. lxxxii. patet. Et praeterea non videtur esse aliqua ratio quare aliqui expectentur ad resurgendum, si non omnes expectantur.

6. Adhuc. Si homines resurgentes veneris utentur, & generabunt, aut hoc erit semper, aut non semper. Si semper, sequetur quod multiplicatio hominum erit in infinitum. Intentio autem naturae generantis post resurrectionem non poterit esse ad alium finem quam ad multiplicationem hominum: non enim erit ad conservationem speciei per generationem, cum homines incorruptibiliter sint victuri. Sequitur igitur quod intentio naturae generantis sit ad infinitum; quod est impossibile. Si vero non semper generabunt, sed ad aliquod determinatum tempus, post illud igitur tempus non generabunt: quare & a principio hoc eis attribuendum est ut veneris non utantur, nec generent.

Si quis autem dicat, quod in resurgentibus erit usus ciborum, & venerorum non propter conservationem, vel augmentum corporis, neque conservationem speciei, vel multiplicationem hominum, sed propter solam delectationem, quae in his actibus existit, ne aliqua delectatio hominibus in ultima remuneratione desit: patet quidem multipliciter haec inconvenienter dici.

1. Primo quidem quia vita resurgentium ordinatior erit quam vita nostra, ut supra dictum est. In hac autem vita inordinatum, & vitiosum est, si quis